

TABOR izhaja vsak dan, razen nedelje in praznikov, ob 10. uri zjutraj. Cena: 180 K, polletno 90 K, letno 180 K. Poslano 15 K. Inzerati po dogovoru. Pri naročnikih objavi popust.

Naročniki: po vsaki strani: TABOR, Maribor, Jurčičeva ulica 10, I. b.

TABOR

URADNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 174. UREJALNA se nahaja v Mariboru, ulici št. 4, priležje, dno. Telefon št. 24. BHŠ poštnoštevilni znak št. 11.787.

Na naročila brez denarja ne odgovarjamo. — Rokovalec ne odgovarja.

Leto: II.

Maribor, petek 15. julija 1921.

Številka: 157.

Razmerje z Avstrijo.

Maribor, 14. julija.

Skoraj istočasno, ko je avstrijski zvezni kancler dr. Schober v svojem ekspoziciji povdarjal, da so odnosi med Avstrijo in Jugoslavijo povoljni in pripravljeni ter da bo Avstrija to prijateljsko razmerje med obema državama ohranila, so se v dunajskem parlamentu oglasili vsenemški poslanci Krafft, dr. Hampel in tovariši ter stavili predlog za represalije proti Jugoslaviji zaradi postopanja proti avstrijskim državljanom. Zahtevali so, naj se naprosi pomoč Zveze narodov za zaščito nemških rojakov v Jugoslaviji.

Politična ideologija, ki jo zastopa vsenemška stranka, je po svojem značaju nestrpna in sovražna vsemu, kar je slovansko, zato se ne čudimo, da so baš vsenemški poslanci tisti, ki ne marajo znošnega razmerja med Avstrijo in Jugoslavijo, nemškim in našim narodom. Dovolj je, če naglasimo, da so v vrstah vsenemške stranke politiki kakor Krafft, Malik, Wastian in drugi, ki so dobro znani iz naše politične preteklosti. Mi tem ljudem niti ne štejemo v zlo, da rovarijo proti Jugoslaviji. — Upoštevamo vse osebne in strankarsko-politične interese, ki jih imajo na tem načinu agitacije zlasti v obmejnih krajih.

Vprašanje je le, ali vedo svojo politično intoleroanco tudi zadostno utemeljiti z ozirom na pravne posledice, ki izvirajo iz njihove interpelacije. Naša država hoče vedeti, kje in kako se je pregrešila proti avstrijskim državljanom? Ni dovolj, če interpelanti trde, da se z nem. rojaki v Jugoslaviji postopa na način, ki dopušča posredovanje Zveze narodov. To je treba utemeljiti in dokazati. Teh dokazov pa nimamo v rokah niti interpelanti niti ostala avstrijska javnost. Če mislijo, da se bo dala suverena država strahovati na podlagi posameznih subjektivnih domnev, pritožb in tendenciozno zavutih poročil, ki izidejo tuintam v neodgovornem graškem časopisju, tedaj se zelo motijo. Protijugoslov. »Bierbank« politika ne more biti podlaga za diplomatsko kontroverzo. Če nas razne ekstremne politične skupine v Avstriji sovražijo, tedaj to ne more biti povod za represalije. Na isti način bi lahko mi izvajali represalije za zločinstva, ki so jih nekoč storili sedanji avstrijski pripadniki v okupirani Srbiji in v drugih jugoslov. deželah. Če pa vsenemški poslanci trde, da naša država namenoma dela krivico nemški manjšini kot celoti, da postopa načeloma na nezakonit način z avstrijskimi državljanji, tedaj bodo gg. Krafft in tovariši prisiljeni, da dajo svoji vladi na razpolago dokaze, ki bodo drugačni nego so razne domneve in iz golega sovraštva izvirajoča obrekovanja, kakor jih popularizirajo izvestni protijugoslovski krogi med avstrijskim ljudstvom.

Pri nas uživajo Nemci vse državljanske pravice, v kolikor je njihova pripadnost pravno ugotovljena. Za postopanje z njimi je merodajen zakon in nič več. Nemci nimajo privilegijev, ki so jih bili vajeni. V tem je jedro njihovih pritožb. Toda ta subjektivna zahteva ni merodajna za zakonodajstvo in za upravo. Trditev, da se nad nemškimi rojaki gode nasilja, je brezprimerna drznost, ki jo rodi čut politične sovražnosti, ponizanja in užaljenosti, ki pa ni nikak objektivni faktor. Zato nimamo strahu pred dunajskim bav-bavom z Zvezdarnodov. Nismo otroci, da bi nam kdo stavil strašila.

Na vsaki nemški zahtevi po represalijah je pa po našem mnenju nekaj

Naš nōtranjepolitični položaj.

TIP Beograd, 14. julija. Vprašanje rekonstrukcije Pašičevega kabineta, ki je stalo v ospredju, se je odgodilo do kongresa muslimanske stranke, ki se bo vršil v kratkem v Sarajevu. Z imenovanji kraljevih namestnikov se je pričelo prvo delo za likvidacijo starih pokrajin ter uveljavljanje nove ustave. Z ozirom na to se ukinejo tudi vsa poverjenjstva pri dosežanih pokrajinskih vladah ter se

Nadaljevanje preiskav o atentatu.

LDU Beograd, 13. julija. Tekom včerajšnjega in današnjega dne je policija zaslišala Dušana Kostića in Andrija Valenta. Kostić je potrdil, da je imel zveze s poslancem Copicem. Podal je nekaj novih dokazov o delovanju tega poslanca. Kostić je odkril, da je bila v Zemunu organizirana teroristična sekcija ter je navedel nekatere njene člane. Ta sekcija je delala po navodilih iz Beograda, pri čemer je bil največ v ospredju poslanec Kovačević. Andrija Valenta,

Za ranjence pri atentatu.

LDU Beograd, 13. julija. Ministrski predsednik Nikola Pašić je poslal včeraj po šefu kabineta vojakom, ki so bili ranjeni povodom atentata na prestolonaslednika, po 300 dinarjev. Zdravje

Zavarovanje blaga in prtljage na železnici.

LDU Beograd, 13. julija. V ministstvu za promet se je vršila konferenca za ureditev zavarovanja blaga in prtljage na železnicah. Razen pristojnih organov ministrstva za promet so prisostvovali konferenci zastopniki domačih in češko-slovaških zavarovalnih družb. S pristojne strani se je ob tej priliki izrazila želja, naj bi se čimprej organiziralo zavarovanje na praktičen način, kakor je uvedeno v

Bonomijeve obljube primorskim Jugoslovenom.

TIP Trst, 14. julija. Iz Rima poročajo, da je Bonomi sprejel poslanca Sčeka, ki mu je predložil jugoslovenske pritožbe in zahteve. Bonomi se je pokazal zelo dobrohotnega, obljubil je, da se bo izplačalo še ostalih 20 odst. od izmenjave denarja, da se takoj odpre slovenske in hrvatske šole v Istri, da se bo aretirance zaslišalo takoj po aretaciji ter one, ki se nepostavno nahajajo v ječah, izpustilo na svobodo ter da bo odposlal v porašene kraje posebno komisijo, ki bo proučila razmere in napravila predloge in načrte za čimprejšnjo obnovo.

Pred novo vladno krizo v Italiji.

TIP Trst, 14. julija. Listi presojajo položaj Bonomijeve vlade zelo pesimistično. Situacija je dokaj nejasna in zdi se, da se Bonomi ne bo mogel vzdržati, ker mu manjka potrebna večina, osobito še, ker so zadnji čas klerikalci spreminili taktiko in se držijo rezervirano, kljub temu da so tudi sami zastopani v vladi. Kot novega moža v slučaju krize kabineta Bonomi se imenuje Orlando.

Sprejem pri Stambulijskem.

LDU Beograd, 13. julija. Bolgarski ministrski predsednik Stambulijski je sprejel doslej skoro vse tuje diplomatske zastopnike v Sofiji. Med njimi je bil sprejet tudi naš zastopnik g. Rakić.

Obtožba kabineta Radoslavovega.

LDU Beograd, 13. julija. Po vestih iz Sofije je izročena v tisk obtožba proti kabinetu Radoslavova. Obsegala bo okoli 800 strani. Da se izvede akcija, se črtuje v isti drž. svet okoli 10. avg.

spremene v odelenja, katerim na čelu bodo stali uradniki, le za Bosno in Hercegovino se misli, da bo treba vzeti v poštev tudi politike. Ker je praški veleposlanik Ivan Hribar imenovan za kraljevega namestnika v Ljubljani, je ministrski svet včeraj imenoval za poslanika v Pragi g. dr. Bogumila Vošnjaka. Sicer je položaj neizpremenjen.

ki je madžarske narodnosti in po poklicu mizarški delavec, je navedel, da je bil član terorističnega pododbora v Novem Sadu. Poverjena mu je bila važna misija. Kot kurir je potoval pogostokrat v Budimpešto, kamor je odnašal poročila in odkoder je prinašal nova. Njegove izpovedbe se strinjajo z navedbami ostalih zaslišancev, ki so zapleteni v atentat. Policija je pričela na tej podlagi iskati osebe, katere je Valenta označil v svoji izpovedbi.

Ranjencev se polagoma boljša.

Se kabineta g. Pašića je posetil tudi ranjenega Boisseja, kateremu je izrazil željo ministrskega predsednika, da čimprej okreva.

Vrnitev uropanih cerkvenih predmetov

LDU Beograd, 13. julija. Bolgarski Sveti sinod je izročil dne 6. t. m. pooblaščenemu odposlancu srbske pravoslavne cerkve, bolgarskemu protojereju N. Popoviću vse one cerkvene in posvečene predmete, ki so jih bolgarske oblasti povodom umika radi ohranitve odnesle na Bolgarsko.

Predaja bolgarske živine.

LDU Beograd, 13. julija. Po vestih iz Bolgarske se bo v soglasju z neutilysko pogodbo prihodnja množina živine, ki jo ima Bolgarska izročiti naši državi, predala našim zastopnikom na istih mestih, kjer se je izvršila prva predaja.

Za znižanje telefonskih pristojbin.

LDU Beograd, 13. julija. Ministrstvo za pošto in brzojav je prejelo več predstavk od trgovskih in obrtniških zbornic, v katerih se zahteva, naj se znižajo pristojbine za telefon in brzojav.

Kratke brzojavke.

DKU Paris, 13. julija. Komite mednarodnih v Ismidu je izjavil, da nikakor ne more pripoznati nevtalnega pasu, dokler se poslužuje sovražnik turške prestolice kot oporno točko.

DKU Moskva, 13. julija. Ruska vlada odtegne čete iz Sibirijske le, če stopi japonska vlada z rusko v pogajanja in se sklene pogodba.

DKU Rim, 13. julija. V južni Albaniji so se dvignili Mirditi in zahtevajo popolno samoupravo. Albanska vlada je poslala v južne kraje močne orožniške čete, da vstajo uduši.

drugega. Koroški Slovenci so se zopet pričeli dvigati in očitno ne kažejo pripravljenosti, da bi se dali ponemčiti. Izid volitev na Koroškem je vsenemce kot pristaše brezpogojne germanizacije tujerodnih manjšin vrlo iznenadil. Oni hočejo obnoviti terorizem »Heimatsdiensta« in rešiti vprašanje slovenske manjšine na fašistovski način. Odtod zahteva po represalijah, v kateri tiči pobožna želja: udarimo zopet po koroških Slovencih, na zunanjo pa se sklicujemo na potrebo represalij radi postopanja z našimi rojaki v Jugoslaviji....

To nas ne bo užgalo. Mi hočemo živeti z Avstrijo v dobrih odnosih. — Ako pa interes Avstrije zahteva, da se odnoseje žrtvuje na ljubo pešici osebno prizadetih in užaljenih Nemcev, bodisi naseljenih bodisi odpuščenih v jugoslovenski državi, tedaj je to njena stvar in mi ne odgovarjamo za posledice.

Naloga nove jugoslovenske generacije.

Pod tem naslovom objavlja v praških »Nár. Listyech« znani pesnik in publicist Božo Lovrič članek, ki je vreden, da ga prinesemo v prevodu, ker izraža lepo in toplo čustva, ki jih goji vsako mlado in idealno jugoslov. srce. »Znano je, da je omladina v najtežjih trenutkih obvarovala jugoslovenski narod. Ni čuda, ako se ne more zadovoljiti s sedanji neurejenimi razmerami. — Dala je vse, življenje in zdravje. In zato zahteva, da naj ne bo njeno trpljenje zaman. Čemu izkušnje in trpljenje, če nas ne vodijo k boljšemu? Omladina s čuječim okom in stisnjeno pestjo poslušaj kšeftarske prepire svojih voditeljev. Ne razume jih in od nerazumevanja do obsojanja — je le mali korak. Proklanja Radića, Čokorila in ostale, ki delajo prevrate iz obrti in ki so radi svoje trme voljni pogaziti celo lastno prepričanje. Trma je stara slabost južnih Slovencev: vsled trme se je poturčil kraljevič Marko, trma je uničila mnogo naših javnih delavcev. Marsikdo, hoteč poraziti svojega nasprotnika, je pozabil celo na lastno kožo. Pripravljen je tudi poginiti, samo če ima jamstvo, da pogine hkrati njegov nasprotnik. To so posledice nekulture, a tudi nebrzda, nega temperamenta. Imam strah, da ne bi omladina odplačevala trme s trmo. So že znamenja, ki naznanjajo nevihto. Dolžnost vsakega pravega narodnjaka je, da pomiruje in stišuje strasti.

Predvsem hočem reči, da je po mojem čvrstem prepričanju sedanja jugoslov. kriza prehodno zlo. Vsi ti separatisti bodo proti koncu uničili drug drugega. Kakor pravi Dostojevskij: »Ena pošast požre drugo«. In bomo odkritostni: tudi židje so bili potrebni, zakaj brez njih bi ne bilo Zvečarja. Izdajalec je zoperen človek, ali navsezadnje je tisti duh v »Faustu«, kateri hoče slabo, stori pa dobro. Ravno v tem leži tragika vseh izdajalcev. Njihova zopna dela silijo druge, da bi se zvečjo v nemo žrtvovali za pravično stvar.

V tem slučaju pa brez izdajalcev ne bi bilo mnogo boljše. Kako je prišlo do tega, da sta se Srbija in Hrvatska združili kar čez noč v eno nedeljivo celoto? Srbija je bila svobodna država, Hrvatsko so pa izkoriščali tujei. Spojiti obe nasprotji, ni bilo lahko delo: to ni naložba poedinca, na tem morajo delati cela pokolenja. Selo tedaj, ko bomo imeli edinstveno vzgojo, bomo imeli tudi edinstveno državo. Dalje je velika ne sreča, da mi nimamo, ali bolje, ne priznavamo avtoritete. Brez avtoritete ni države, kakor ni družine brez očeta. Da

bi se to v bodočnosti zajezilo, je treba, da posamezniki prevzamejo odgovornost na-se. Ne smemo se bati niti največjih žrtev. Vedno je moral eden trpeti za vse. In dokler bomo imeli več takih, nimamo skrbi za usodo človeštva. Omladina, ki je vse žrtvovala, naj žrtvuje še to. Njena dolžnost je žrtvovati se in kakor hitro se odloči za to, je rešena polovica vprašanja. Človeka, ki je pripravljen na vse, se vsakdo boji. Treba je le več idealizma in vere v domovino. Kdor v njo veruje, bo močan in bo premagal vse težkoče. Da pa ima naš človek zares to vero, je najboljši dokaz, če omenim dogodek, ki se je nedavno pripetil v Bosni: Tam se je v sredi vasi naselil Čeh, ki je vzel v najem več ribnikov. Na nesrečo je vsled deževja narasla voda in poplavlila bližnje pašnike, na katerih je ležalo pokošeno seno. Voda je vse odplavila in uničila. Škoda je bila visoka. Oškodovani kmetje so se domenili in šli k najemu, da bi jim poplačal škodo. Najemnik je ponudil 10.000 K. Oni so ta predlog sprejeli, a za izplačilo denarja se niso brigali. Tako je preteklo mesec dni. Najemnik je uvidel, da je škoda veliko višja, je sam poklical kmete k sebi in jim ponudil 30.000 K odškodnine. Kmetje pa so se nasmehljali in mu odgovorili, da tokrat sploh ne zahtevajo odškodnine, ker ni njegova krivda, da je deževalo in da je voda poplavlila seno. — Narod, v katerem je pravni čut tako razvit, ne more propasti.

Tempora mutantur...?

I.

»Slovenec«, 22. novembra 1916 štev. 268, posebna izdaja ob 10. uri zjutraj na 6 straneh, izpolnjena z življenjskim umrlega cesarja Franca Jožefa I. Z mastnimi črkami: »Habsburškemu prestolu vedno zvesti slovenski narod plaka ob grobu cesarja, ki je Avstriji dal program: »Z združenimi močmi.« Ob grobu umrlega cesarja, ob grobu Očeta avstrijskih narodov, ob grobu Njega, ki je dejal: »Mir hočem imeti med svojimi narodi«, prisega slovenski narod zvestobo novemu cesarju. Večna bodi Avstrija!«

II.

»Slovenec«, 4. junija 1917. št. 126. na dveh straneh poročilo o potovanju cesarja in cesarice na soško fronto. Slika cesarice Cite. Med drugimi slavospevi: »Cesar in cesarica sta gledala srce našega naroda...« itd.

III.

»Slovenec« 12. julija 1921 štev. 155: Dnevne novice. »Svoj 77. rojstni dan praznuje danes kralj Petar I. Karadjordjević. Vsi Jugoslovani pošiljajo ob tej priliki goreče molitve k nebu, da nam Bog še dolgo ohrani našega vladarja, junaškega kralja in osvoboditelja.« (5 vrst).

IV.

Pika.

R. L. Podgorski:

Iz dnevnika.

Aleksandrija, 2. maja 191...

Ob treh popoldne smo prispeli v pristanišče. Vročina, ki nas je mučila zadnji čas že zunaj na morju vključ vedno pihljajočemu vetru, je postala tu v varnem zavetju, med nebrojnimi drugimi ladjami, jadrnicami in barkami skoraj neznosna; zdelo se mi je, da stopim iz hladne veže v zakurjeno peč. In pa ta tišina krog nas. Na azurnem nebu niti oblaka, trepetajoči zrak pod njim težak in vroč, da si ga občutil neprijetno pri vsakem dihla. Morska gladina siva — kakor otrpnela — pred nami pa bele, sive in rumene hiše počivajočega, izumrlega mesta, čigar stene so odsevale vroče žarke, da se ti je kar blestelo pred očmi.

Postal sem melanholičen. Kako tudi ne: nad vsem leži neka zaspanost, po vseh kotih se šopiri dolgčas, da bi človek najraje zatisnil oči in spal — če bi mu to dovolila vročina. In tako monotonno je vse: mesto v svojih blestečih, svetlih barvah, iz katerega štrli le tu in tam kak minaret v zrak in pusto ozadje s svojim razgretim peskom, ki se zgublja v valovitih črtah v zamazano-zolte pasove na horizontu. In tani zadi? Puščava...

Notranja in zunanja politika.

* Se o razmejitveni komisiji na mejah proti Madžarski. V včerajšnji številki smo na tem mestu opozorili na začetek razmejitvenega dela na mejah proti Madžarski. Danes prinašamo natančnejše poročilo o smernicah, ki jih je določila za razmejitev z Madžarsko veleposlaniška konferenca v Parizu: Na Madžarskem se vzpostavijo štiri razmejitvene komisije, obstoječe iz 5 članov, ki jih imenuje poslaniški svet, in iz enega delegata Madžarske in enega delegata dotične sosedne države. Razen tega bodo vsaki komisiji pridruženi izvedenci in potrebno pomožno osebje, tako, da bo med vsako sosedno državo in Madžarsko določila meje posebna komisija. Za delegate bodo, kakor določajo smernice, imenovani častniki. Dodatek, ki se bavi s praktično izvršitvijo obljub, zagotovljenih v spremnem pismu, k trianonski mirovni pogodbi dopolnjuje kompetenco razmejitvenih komisij. V onih delih meje, kjer se morajo izvršiti izpremembe, je smatrati mejo samo za provizorično in se bodo o tem obvestila zainteresirana oblastva. Končno veljavno določitev meje bo komisija natančno proučila. V kolikor se bo razmejitvena komisija prepričala, da ni vzroka za izpremembe v mirovni pogodbi določenih mej, se bodo te proglasile za končno veljavne. Če pa bodo komisije mišljenja, da bi bilo treba mejo tako zelo spremeniti, da bi to presegalo sedanja pooblastila komisije, morajo v tem poročati svetu Zveze narodov.

* Bonomijsko umevanje rapalske pogodbe. Na eni zadnjih sej ministrskega sveta se je ministr. predsednik Bonomi baval z reškim vprašanjem in omenil, da se strinja z idejo o ustanovitvi posebnega konzorcija, ki bi upravljal reško in sušacko luko. Bonomi je takoj pripomnil, da bi bila premoč italijanskega elementa (4 Italijani nasproti 2 Jugoslovenoma) najboljšje jamstvo, da Reka ohrani svoj italijanski značaj. — Na lep način hoče Italija izigrati rapalsko pogodbo. Jugoslovani naj pripomorejo, da ostane Reka pod indirektno oblastjo Italije. Jugoslovenska zastopnika naj samo kimata, italijanska premoč pa bo odločevala!

* Neuspeh komunistov v Češko-slovaški. Vodstvo komunistične stranke je pozvalo delavstvo, da nastopi dne 12. julija demonstrativni štrajk za amnestijo političnih zločincev in žrtev komunistov. Češki socialisti-desničarji in centrala strokovnih organizacij, pa so ob tej priliki pozvale delavstvo, naj se stavke ne udeleži. Tudi vodstvo nemške soc. demokratične stranke je pozvalo svoje člane, naj ta dan delajo.

* Horthy hoče inscenirati vstajo v zapadni Ogrski? »Berliner Tagblatt« poroča iz zanesljivega vira, da so Mad-

žari ukrenili vse, da preprečijo predajo zapadne Ogrske. Na vsem teritoriju so organizirane tajne vojaške organizacije, ki bi naj v slučaju, da zavezniki vztrajajo na predaji zapadne Ogrske Avstriji, prizorili vstajo, slično oni v Gornji Slezi. V tem slučaju pa bo madžarska vlada odklonila vsako odgovornost. Horthy je zagotovljen, da ga bodo v tem podjetju podpirale vse madžarske stranke.

* Nov poizkus Habsburgovcev. Dunajski listi poročajo, da je te dni dospela v Altenburg (na Madžarskem) bivša nadvojvodinja Isabela s svojim sinom nadvojvodom Albrehtom, ki je, kakor so svojčas poročali listi, določen, da zasede madžarski prestol. Nadvojvodinja je bila, spremljana od velikega dvornega spremstva, sprejeta z vsemi vojaškimi častmi. V njenem spremstvu se je nahajal tudi, ob priliki velikonočnega izleta ekscesarja Karla od polkovnika po višan general Ponay. Dosedaj še ni znano, na kateri poti je nadvojvodinja dospela iz Svice na Madžarsko. Vsekakor je to nov poizkus Habsburgovcev, polastiti se madžarskega prestola.

* Nesoglasje med Francijo in Anglijo v vzhodnem vprašanju. »Times« protestira v uvodnem članku proti vesti, ki se širi iz Londona, po kateri se ima general Harrington na zahtevo Francije in Italije, a ne samo Anglije pogajati s Kemal-pašom. Harrington zavzema stališče, da je samo on upravičen, se brigati za red in mir v Carigradu, kar znači v praksi, da sta izpodrinjena vrhovna komisarja Italije in Francije. Potemtakem bi postal Carigrad drugi Gibraltar, kar pa ni v nobeni pogodbi predvideno.

* Angora proti Moskvi. Pri včerajšnji seji angorskega parlamenta se je razpravljalo o predlogu sovjetske vlade, ki pravi, da naj se Turki odpovejo turški državi v Evropi in si ustanovijo novo državo v Anteliji z Brusso kot glavnim mestom, pri čemur je prišlo do preprirov med poslanci. Poslanec, ki so se strinjali s tem predlogom, je predsednik nazival izdajice ter jih zavrnil. Padlo je tudi nekaj strelcev iz samokresov. Dvajset poslancev, ki so govorili zoper vlado, je bilo zaprtih.

Zanimivosti.

Zanimiva zgodba iz življenja. To se ni zgodilo bogvedi kje v daljni Ameriki, to se je zgodilo v naši bližini, v bližini Maribora. Starejši gospod, udevec s štirimi otroci, se je pred nekaj leti poročil z mladim brhkim dekletom, živel z njim mirno in srečno življenje, dobil iz tega drugega zakona še dva otroke in morda bi ne bilo nikoli prišlo v tej družini do povoda, da pišemo o njej v zanimivostih, da se ni ta njegova mlada žena letošnjo pomlad zaljubila v nekega komaj 17 let starega mladčiča. Star mož ni mogel utesiti njene mlade, vroče krvi, hrepenela je po drugi, toplejši, burnejši in — padla. —

jezikov ne razumel. Dišalo je vse nekam po Babiloniji.

Ko je končal pristaniški zdravnik, ki nas je res vestno preiskal vse od prvega do zadnjega, svoj posel in so tudi drugi gospodje storili svoje dolžnosti, se je ograja odstranila. Kakor ljuta se je vsula množica na krov; to se je gnetlo, vpilo, objemalo in poljubljalo...

Prvi potomec starih Egipčanov, na katerega sem naletel, je prodajal svalčice — pomislite: egiptovske, pristne svalčice! Kar sem z eno škafitjo!

A bil sem razočaran; tobak je bil slab in dišal je po bogve čem, papir ničvreden, zato pa je govorila ta zamazana fiziognomija zelo dobro francosko. In kako mu je tekel jezik za krasnimi, belimi zobmi! In kako je znal hvaliti izdelke svoje tovarne! A zahteval ni malo: samo dva šilinga; jaz sem mu seveda takoj plačal — šesti del zahtevane cene in razšla sva se oba zadovoljna.

Uro pozneje je bilo zopet vse mirno. Tupatam se je še videl kak zakasnel potnik s kovčekom v roki, ki se je še zadnjič ozrl nazaj k nam, predno se je zgubil v mestu.

Nastopilo je drugo občinstvo; elegantne toalete so zginitile, na njih mesto so prišle raztrgane srajce delavcev — domačinov, ki so začeli razkladati ladjo.

Toda vžitek ni bil popoln, kajti med njo in njim je stal mož, ona silna, strašna zapreka. Kaj storiti. V temni noči, ko je nemirna ležala poleg starega moža, se ji je porodila črna misel — odstraniti ga. Napravila je načrt. Napisala je pismo, kakor da ji ga pišejo starši, živeli v drugi vasi, naj jih skupno z možem obišče ter ga pokazala njemu. Bil je zadovoljen in neko nedeljo popoldan, bilo je to v prejšnjem mesecu, ravno ko je po vročini nenadoma nastopilo hladno vreme, sta se odpravila ona zadovoljna, on nič slabega slutec k njenim staršem v sosednjo vas. Pot ju je vodila preko Drave po strmi višini nekje v bližini Ruš. Ko sta dospela do točke, kjer se spušča v Dravo kakih 30 metrov strma navpična pečina, je zagledala žena čisto na robu nenavadno lepo cvetje ter zaprosila moža, naj ga ji prinese. Ugodil ji je, stopil na rob, a cvetja ni dosegel, zato je legel na zemljo ter se sklonil nad prepad, ona pa ga je držala za noge. Še malo je manjkalo, sklonil se je še nižje in tedaj — žena ga je izpustila ter sunila in že isti hip je letel čez navpični rob v razpenjene valove. Nesreča ali sreča pa je hotela, da se ni ubil temveč s skrajnim napotom še živ pričel borbo z globoko in deročo vodo ter se po mučnem in dolgem trudu oprijel sredi reke malo višje proti gladini moleče skale, kjer je običaj polovico zunaj, polovico v vodi ter klical na pomoč. Prišli so ljudje, toda kako mu pomagati? Spomnili so se na čoln, toda tudi s čolnom niso mogli do njega, voda je bila preveč deroča. Končno so privlekli od nekega dolga vrta ter ga res rešili. Tedaj je prišla tudi ona — žena, v obupu in v bolečinah grizoče vesti se je vrgla nanj, ga hotela objeti, toda on jo je hladno pahnol od sebe. — »Morilka!« Prišel je v posteljo, ona v zapor v Maribor. Toda koliko večje in plemenitejše je čustvovanje moža od žene. Že po enem tednu je prišel v Maribor in prosil, naj jo izpuste. Odpustil ji je vse in izpovedal pred sodiščem, da je lagal, ko je trdil, da ga je ona pahnila v Dravo ter jo oproščeno mirno, kakor da se ni nič zgodilo, odpeljal nazaj domov. Zanimiva zgodba iz življenja...

Dnevna kronika.

Maribor, 14. julija.

— Zalostna obletnica. Včeraj, dne 13. t. m. je poteklo leto dni, odkar je podivjana fašistovska druhal požgala trdnjavo primorskega Jugoslovenstva, tržaški Narodni dom. Leto in leta so gledali Italijani z največjim srdom to krasno in ponosno stavbo, kolikokrat so se ji približali še za časa Avstrije kakor tudi pozneje, da jo uničijo, ali vsaj demolirajo, toda nikoli se jim to ni posrečilo, dokler niso pred letom dni navalili nanjo, podprti od vladinih organov samih ter jo — požgali do tal. Mislili so, da bodo s tem uničili tudi naš življenj v Trstu in v Primorju sploh, toda to se ni zgodilo.

Vseskozi močne, čile, a jako zanemarljive postave z razkuštranimi, črnimi lasmi. Zurno, kot mravlje so hiteli gor in dol s težkimi vrečami na ramah; a vse mirno, brez vsakega hrupa.

Samo od druge strani sem, kjer je bilo zaposlenih nekaj delavcev v manjšem čolnu, se je slišalo par monotonih, globoko-guturalnih glasov: po kratkih prestankih, vedno iste besede, ista melodija — ne vem, je-li to njih oče-naš, ali pa kaka narodna pesem, s katero si slajšajo težko delo.

Najsibo to ali ono — vidi se, da so ti preprosti ljudje že spoznali blagodejen vpliv ritma — do katerega spoznanja naša hiperkulturna Evropa še ni prišla (žalibog — ker drugače bi se morale slišati pri nas doma po večjih tovarnah mesto drdranja strojev in komunističnih pogovorov — vesele poskočnice!) —

Slično misli so rojile po glavi menda tudi g. Marku. To je namreč naša triletna, nadebudna opica (sicer možkega spola) pristojna nekam v Himalajsko gorovje, odkoder jo je presadil prvi kapetan v naše vrtove, da se navzame evropske olike. Marko je sedel na zgornjem krovu, kjer je bil običajno privezan z dolgo, močno verigo, ter se določasil. Ker ni imel boljšega

dilo. Iz plamenov gorečega Narodnega doma je vstala še močnejša narodna zavest, prepojila vsa srca zaslužjenih bratov ter obrodila že pri zadnjih državno-zbornih volitvah lepe sadove. Požig Narodnega doma v Trstu dne 13. julija 1920 je Italijanom mnogo več škodoval nego koristil. Primorski Jugoslovenci so praznovali včerajšnji dan kot tih narodni žalni praznik in praznovali ga bodo vsako leto, dokler se ne bo dvignil iz razvalin starega Narodnega doma v Trstu, še silnejši Narodni dom, na katerem bo plapolala svobodna jugoslovenska zastava.

— Minister za agrarno reformo Nikola Uzunović je prispel na lečenje v Rogaske Slatine.

— V politični službi imenovana vladna koncipista g. Franc Levičnik v Gornji Radgoni ter Ivan Šubic v Celju za okrajne komisarije; provizorni koncipist Alojzij Trstenjak v Ptuj pa je imenovan za vladnega koncipista.

— V poštni službi so premeščeni oficijant Slavko Vutković iz Maribora v Gornjo Radgono, oficijantka Ljudmila Strniša iz Gornje Radgone v Maribor, oficijantka Stefka Schifrer iz Rogatca v Ptuj, oficijantka Mira Glinšek pa iz Ptuja v Rogatec.

— Zapisega mariborskega župana. Ker je vlada potrdila izvolitev g. Grčarja za župana mesta Maribora, bo novi župan v soboto položil prisego.

— Maša zadušnica po pokojnem voj. nadsabljaku Rudolfu Horačku se bo darovala dne 15. julija ob 9. uri v kaveli vojaške realke.

— Državni prazniki. Službene Novine prinašajo spričo nejasnosti glede državnih praznikov pojasnilo, ki se v njem določa, da je treba praznovati sledeče državne praznike: 1. Vidov dan 28. junija kot spomin na mrtve junake. 2. Petrov dan kot rojstni dan Nj. Vel. Kralja Petra I. 3. Dan 1. decembra kot dan ujedinjenja. 4. Dan 17. decembra kot rojstni dan Nj. Vis. prestolonaslednika Aleksandra. Ob teh dneh je prepovedano delo in morajo biti trgovine zaprte.

— Ljubljanski župan ni bil potrjen. Kakor poročajo iz Beograda, je prišla vest, da je ministrski svet potrdil izvolitev Antona Peska za župana mesta Ljubljane, pomotoma v javnost. Dopisni urad je namreč zamenjal potrditev mariborskega župana s potrditvijo ljubljanskega. Vse druge vesti so neresnične.

— Francoski dar. Francoska vlada je sklenila, da pokloni naši državi v spomin na ponesrečen atentat na regenta Aleksandra križarko »Vedette«, ki se prekrsti v »Aleksander«. S to križarko se je poljal regent po albanski tragediji iz Krfa v Francijo, da jo pridobi za sodelovanje na solunski fronti.

— Proti učenju srbohrvaščine. Dolej smo bili vajeni, da je hujskala proti Srbom samo »Straža« sedaj pa se ji pridružuje tudi centralni klerikalni organ »Slovenec« ter izjavlja, da Slovenci ne čutijo prav nobene potrebe učiti se srbohrvaščine. Gospodje, ali mislite pravzaprav kaj delate, ko piše-

dela, je prisluškoval neznanim mu glasovom. Cez nekaj časa se je začel tudi on gugati semtertje in pri tem je go-dnjaj: gr-r-dr-r-gr-r-dr-r-rrahne! — Kakor oni tam spodaj. — — —

Po večerji smo se napotili v mesto: vesela, mlada družba. Toda — komaj smo prišli do plotu, s katerim je ograjeno vse pristanišče, sem že začel spoznavati strahove in misterije orijental-skih mest. Iz nekega kota je pridrelo par temnih pošasti, z debelimi palicami v rokah. Moj Bog — sem mislil — roparji! In smilili so se mi lepi, bleščeči zlatniki v žepu, ki so bili pripravljeni za vse druge namene, kakor za plen razbojnikom. V svojem smrtnem strahu sem zavpil: Allah il Allah — — —

Toda vse zastoj. Pošast me je prišla za grlo in nato — urno pre-tipala doli do pet. — — — Sicer pa ni bilo nič hudega. Tovariši so se grohotali, celo pošasti so se namuzale, da so se jim lesketali beli zobje v temnih obrazih. Jaz pa vesel, da sem to pot rešil svojo cekine.

— (je prihodnje).

te take stvari? Desetletja se že borimo za kulturno združenje in izenačenje jugoslovenskih plemen, sedaj po teh desetletjih pa prihajate vi ter hujskate proti temu združenju in izenačenju. Če ste separatisti že v politiki, ne bodite separatisti tudi v kulturnih vprašanjih. Kaj takega zamore storiti samo blaznež ali pa zlobnež.

— Slovensko osebje v hotelu »Meran«. Lastnik hotela »Meran«, Friedl je najtrdovratnejše vztrajal skoro cela tri leta pri svoji mržnji do Slovencev ter imel v službi dosledno samo nemško osebje. Sedaj pa, ko je menda uvidel, da bo Maribor ostal v Jugoslaviji, se je končno uklonil ter nastavil vsaj na važnejša mesta slovensko osebje.

— Tvrdba Himmler v Cvetlični ulici odklanja delavce, ki ne govorijo nemško. Te dni je prišla neka delavka k omenjenim tvrdki, ki se bavi z izvozom jaje, vprašati za delo. Ker je vprašanje, če zna nemško, zanikalai ji je g. Himmler odgovoril: »Solche Leute kann ich nicht brauchen!« Vprašamo g. Himmlerja, odkedaj mora delavec znati nemško, če hoče v slovenskem Mariboru v jugoslovenski državi dobiti delo?

— Pobožni požarniki. Prejeli smo in priobčujemo: V nedeljo se je vršila 40 letnica gasilnega društva v Zalcu in občni zbor J. G. Z. Da ne gre brez maše, je v Sloveniji, rekel bi, nekaj samobsebi umiljivega. Smo pač zelo pobožen narod. Da pa ni bilo nobene javne vaje z orodjem, to je pa res nekaj zelo čudnega. Veliko požarnikov se je udeležilo le radi tega te slavnosti, da bi videlo kako tehnično vajo, ne pa da gre k maši. Mašo imamo doma tudi. Dobre vaje z orodjem se pa ne vidi vedno in povsod. Ni čuda, da se je veliko požarnikov med mašo porazgubilo po lepem žalskem trgu. Reklo se je, da ni časa za vajo. Saj je bil čas za mašo, in za posedanje po gostilnah, bi bil gotovo tudi čas za polurno vajo. Ne vemo, kdo je kriv, Zveza v Ljubljani ali žalsko društvo. Prosili bi drugič pri takih prireditvah, da se ozira na obe struji, na pobožne in na take, ki hočejo videti kaj gasilsko-tehničnega.

— Narodna godba priredi v soboto 16. julija zvečer koncert v Narodnem domu. Ker zasluži vse uvaževanje, upamo, da ji bo šlo občinstvo na roko.

— Na 20 letnico Podravske podružnice Slov. plan. društva, ki se vrši nepreklicno v nedeljo, dne 7. avgusta v Rušah, se bodo sestali tudi vsi mučeniki iz leta 1914.

— Vojni davek. Mariborski trgovci in obrtniki so sklenili vpslati v Beograd odposlanstvo, ki bo pri finančnem ministru osebno protestiralo zaradi naloženih visokih vojnih davkov. Vsi prizadeti se torej pozivajo, da takoj in najkasneje do sobote dne 16. julija predložijo gremiju pismo slučaj, ki pridejo kot krivična obdačenja v poštev.

— Rezerni častniki in orožni listi. Ministrstvo notranjih del, oddelek za javno varnost, razglša, da smejo imeti rezervni častniki samokrese, ne smejo pa jih nositi s seboj, ako nimajo običajnega orožnega lista kakor vsi drugi državljani.

— Zvišana mostnina na dravskem mostu v Ormožu. Vlastelinu v Maruševem pri Varaždinu Oskarju pl. Pon-gratzu je dovoljeno pobirati na dravskem mostu v Ormožu zvišano mostnino, ki znaša za dvovprežen voz 4 K, za enovprežen voz 3 K, za osebo (razen voznika) 40 vin. in za avtomobil 6 K. To mostnino mu je dovoljeno pobirati za dobo abnormálnih gospodarskih razmer po vojni, toda ne dalje kot tri leta, oziroma do poteka koncesije, če ta prej poteče.

— 7. avgust je dan planincev ter ne sme noben zaveden član in prijatelj Slovenskega planinskega društva manjkati pri 20 letnici Podrav. podr. v Rušah. Ta 20 letnica bodi manifestacijski sestanek celokupnega planinstva nek-daj tako zatiranem »Malem Beogradu«. Narodna zavednost nas kliče k bratom, ki so leto 1914 trpeli najhujša mučeništva.

— Določbe cestno prometnega in snazbenega reda se v zadnjem času ne upoštevajo, radi česar se mestni magistrat smatra dolžnim opozoriti posebno na naslednje točke: Zaščitne strehe

nač lokali prodajaln in poslovalnic se smejo napraviti le v višini od najmanj 2 m in tako, da ne ovirajo promet. Izlozbenne omare in izložbeni predmeti ne smejo segati na trotoar, sploh je prepovedano izpostavljati prodajne predmete na cesti in javne prostore. Reklamne in napisne table, ki segajo v zračno prostornino cest, se brez oblastvenega dovoljenja ne smejo izobesiti oziroma na zidovju pritrditi. Trgovci in obrtniki, ki so samolastno pritrdili oziroma izobesili take table, morajo takoj zaprositi pri mestnem magistratu naknadnega odobrenja. Prepovedano je po trotoarjih, pešpotih in drevoredih voziti, kolesariti, jahati in goniti živino. Postavljanje vozov ali dvokolnic kakor krmljenje vprežene živali na cestah in javnih prostorih je — izjemno v tržnem času — prepovedano. Izlivanje in izmeček nečistih tekočin in drugih takšnih nesnag ali smeti kakor izpraznjevanje karbidov na javne ceste in prostore ali v kanalske odprtine je strogo prepovedano. Prepovedano je tudi pužčati na ceste, trge in nasade kokoši in drugo perutnino. Preložitve izvrševanja rokodelskega dela iz delavnice na cesti ali javne prostore, kakor mizar-skega, kolarskega, plesarskega, kot-larskega itd. se ne dovoli. Iztepanje brisaik iz oken na cesti kakor tudi izobeševanje posteljne oprave in prtenine na cesti je prepovedano. Predstojče se naznanja občinstvu s pristavkom, da ima varnostna straža nalog osebe, ki se ne ravna po teh določilih, prijaviti oziroma proti njim uvesti kazensko postopanje.

— Stanovanjska naredba. Zaradi pičlega prostora objavljamo samo najvažnejše točke: Najemnine. Člen 3: Ko se določajo najemnine, je treba vselej ugotoviti osnovno najemnino; ta pa je ona, ki je bila dne 1. julija 1914. Člen 4: Osnovna najemnina, pomnožena s številom štiri, da normalno stopnjo pri najemu za stanovanje. Člen 5: Pri ekonomsko slabotnejših najemni-kih, med katere spadajo tudi oni, ki žive pretežno ob stalni plači ali pokojni-ni, se sme osnovna najemnina pomnožiti največ s številom tri. V kolikor se plačujejo doklade na najemnino samo-upravnim telesom, občinam, županijam in drugim, trpi te doklade najemnik. Člen 11: Vodarino, pristojbine za kanalizacijo, izpraznjevanje greznice, ometanje dimnikov in razsvetljavo stop-nice trpe najemniki sorazmerno. Čl. 6. Nekvarno predpisom čl. 4. se sme osno-vna najemnina pomnožiti največ s šte-vilom šest pri stanovanjih, ki v njih stanujejo najemniki, katerih letni do-hodek znaša od 60.000 do 100.000 K. Čl. 7. Če gre za najemnike, katerih letni dohodek znaša od 60.000 do 100.000 K, se pušča lastniku prostost, da se pogodi za najemnino ne glede na do sedaj veljavno pogodbo. Čl. 8. Pokrajinskim vladam, odnosno stanovanjskim oblast-vom se prepušča, da v duhu te uredbe odrede cene sobam z opremo in brez nje po hotelih, prenočiščih, penzionih, kopa-liščih itd. Čl. 9. Pri drugih najemih, kjer predmet ne spada v kategorijo na-jemov za stanovanje, se pušča lastniku prostost, da se pogodi za najemnino. Če se lastnik z najemnikom ne more pogo-diti za višino najemnine, določi višino najemnine v mejah te uredbe pristojno stanovanjsko oblastvo. Člen 10. Pri stan-ovanjih in drugih najemnih objektih, oddanih v najem za humanitarne in kulturne naprave, se sme osnovna na-jemnina z dne 1. julija 1914 zvišati za največ štirikratni znesek.

— Tatvine. Lukki Klasinčniku na Koroški cesti št. 55 je bilo ukradenno iz drvarnice na dvorišču 1500 K vredno kolo, znamka »Urania«. Kolo je črno, pleskano, z rdečimi črtami na kolesih. — Mariji Krepek, stanujoči v Smetanovi ulici št. 59, je bila iz spalnice ukradena lanena rjuha z rdečim mono-gramom M. K. vredna 500 K.

— Prevalje. Iz naše doline ne prihajajo nobene vesti v svet, kakor bi ne imeli stvari, ki gnijo kakor drugod. — Naše kulturno delo vseh društev, stoji na višku kajti izkušeni narodni borec se gibljejo zares tako intenzivno kakor malokje, a kljub temu so točke, ki jih ne more nobeno delo premagati. Tako n. pr. naš okrajni šolski svet še do danes ni rešil zadevo nam...

Holmeu kljub temu, da je to ena prvih njegovih dolžnosti. Okrajni predstojnik se boji upravitelja posestev grofa Tur-na, da bi zasegel za to primerno po-slopje. Kajpak je bolje pustiti 30 slo-venskih otrok brez pouka, kot se zame-riti nemškemu valpetu. O tej zadevi bomo pisali, koj ko bo okrajni šolski svet imel drugo svojo sejo v letošnjem letu. Je namreč toliko dela na našem ok. glavarstvu, da smo imeli že eno sejo in sicer pozimi. Zato so pa seje bolj pogoste v farovžih, kamor se bo nalepi-lo ko po napis ponovno »naštrihan« ta-blo okrajnega glavarstva Guštanj-Pre-valje.

— Zbirajte znamke za Jugoslo-venske Matico. Vedno večji so izdatki, ki jih mora nositi Jugoslovenska Matica, zato bi morali postati tudi vedno večji njeni dohodki. Če ne vzdržimo te pro-gresije, potem propade naše Primorje in naša Koroška, potem smo narod brez bodočnosti. Za časa preobrata in tudi pozneje je bila izdana kopa znamk, za katere plačujejo ljubitelji že danes visoke cene. V zaprašenih kotih leže Vam te znamke, ki Vam niso v drugo ko v spodtiko. Zberite te in pošljite jih Jugoslovenski Matici! Brezrazlično je, kake so te znamke, samo da so nepo-škodovano in služile bodo svojem namenu. Brez žrtve Vam je dana mož-nost, da pomagate preganjanim, zato bi se čudili, če bi ostal naš oklic brez od-meva. Samo malo dela pričakujemo od Vas in zato upamo, da boste izvršili svojo dolžnost in priskočili na pomoč neodrešenim. Tudi majhen dar stori svojo dolžnost in zato ne omalovažite našega klica. Se boljše delo po izvršite, če vplivate na svoje otroke, da oni zbirajo znamke za Jugoslovensko Ma-tico, ker tako ste pomagali dvojno, gmočno in moralno, ko ste pridobili mladino za obrambno delo. Zbirajte znamke!

Sokolstvo.

o Slavnost celjskega Sokola. Celjski Sokol priredi 31. t. m. veliko slav-nost z mnogobrojnim programom, o ka-terem bomo še pravočasno poročali.

o Sokolski zlet v Trbovlje priredi v nedeljo 17. t. m. posavsko okrožje celjske sokolske župe. Zlet bo posvečen v prvi vrsti nastopu naraščaja.

o Javna telovadba Sokola v Mur-ski Soboti. V nedeljo, dne 10. julija, je imel Sokol v Murski Soboti svojo javno telovadbo. Od blizu in daleč se je zbralo mnogobrojno občinstvo, ki je z navdušenimi »Zdravo«-klici po-zdravljalo Sokole, kateri so se od drž. gimnazije razvrstili v spreved po okra-šenih ulicah Murske Sobote. Pred vese-ličnim prostorom je bil kratek pozdrav. Javna telovadba se je pričela ob 4. uri z nastopom deškega naraščaja. Sledil je nastop članov, kateri so vzorno iz-vajali župne vaje. Splošno zanimanje je zbudil nastop vojaštva, ki je rešilo svojo nalogo zelo častno. Potem se nam je predstavil Sokol Murska Soboti z vsemi izvrševalnimi člani, članicami in naraščajem ter je brat Koder v je-drnatem govoru orisal težki položaj, v katerim je moralo društvo delovati, po-zivljaj k neumornemu delu, ter posebno položil na srce skrb za našo mladino, naš naraščaj, ki je naš zaklad, naš up, naša bodočnost. Omenil je nadalje, da gre hvala za ves napredek v prvi vrsti neutrudljivemu delu brata načelnika, kateri je svoje najboljšje moči posvetil vzvišeni ideji Sokolstva ter tudi dosegel najlepši uspeh. Med burnim ploskanjem so se nastopile članice, katere so žele za vzorno izvajanje obilo odobravanja. Omeniti še je telovadbo na orodju, kjer so vrste na drogu, bradlji in v skoku v višino pokazale dovršenost trajnega in smotrenega vežbanja. Po končani telovadbi se je razvil okoli šotorov živahno vrvenje, kje so stregle požrtvovalne dame in Sokolice iz Mur-ske Sobote ter pripomogle h krasnem uspehu te za naše Prekmurje vevlačne prireditvi. Kakor je Sokol ptica solčne svetlobe ter plove lahkkih kril v svobod-nem zraku, tako želimo, da bi mlada sokolska organizacija v središču našega Prekmurja cvela in se razširjala v strah in togo onih mračnežev, kateri delujejo v prvi ter se ne uvažajo na dan! Zdravo!

Sport.

Občni zbor I. slovenskega sportnega kluba »Maribor« se vrši v petek 8. t. m. ob 20h v gostilni »Maribor« na Grajskem trgu.

: **Zagreb : Beograd 7 : 1 (6 : 0).** Reprezentanco v prvovrstni igri z veliko scordiferenco 7 : 1. Prvi polčas so bili Zagrebčani na višini v drugem vsled blezur enakovredni beograjski reprezentanci.

: **Kolesarska dirka Ljubljana—Maribor** se je izvršila v nedeljo ob kolosalni udeležbi dirkačev. Bilo jih je ravno 50. Od teh 13 iz Zagreba, 9 iz Maribora, 2 iz Celje, ostali so bili Ljubljanci. Pogled nanje je bil direktno impozanten. Ob 5. uri so startali starini 9 po številu, ob 6. uri vsi ostali, 41 po številu. Dirka se je vršila v jako živahnem tempu. Ob celi progi je številno občinstvo pozdravljalo dirkače, ki so prvikrat dirkali na Maribor, ki je bil dosedaj vedno le cilj nemškim dirkam. Na cilj je prišel prvi g. Solar, ki je prevozil dirko kot zmagovalac v 4:44:35 ure, tik za njim g. Ogrin, kot drugi, in tik za njim Siškovič, vsi člani Ilirije, Ljubljana. $\frac{2}{10}$ sekunde za njimi je došel Znidaršič, član »Sokola«, Zagreb, kot peti, v 4:52; 0:4 ure, Sović (Gradjanski) kot šesti v 4:53:15 ure, sedmi je bil Skrajner (Ilirija), osmi Rebolj, deveti Soštarko (Gradjanski). V maksimalnem času je z prispel še Vinko Ban (Ilirija). V težki skupini je zmagal Bar (Ilirija) v 5:02:17 ure, drugi je bil Zanoškar (Ilirija) v 5:12:19 ure, tretji Meže (Ilirija) v 5:26:51 ure, četrti Horvat (Sokol, Zagreb) v 5:34:43, peti Jurček (Gradjanski Zagreb) v 5:49:52, šesti Pečnik (Ilirija), sedmi Pogačnik (Ilirija), osmi Kocmur (Ilirija), deveti Rebek (Celje). V skupini starinov je zmagal Porenta (Ilirija) v 6:17:40, drugi Goltes (Ilirija) v 6:18:05 ure, tretji Matevž Igljč (Ilirija) v 6:34:32, četrti Tomo Igljč (Ilirija), peti Nosan (Ilirija), šesti Arzenšek (Delavski klub Maribor), sedmi Leskovec, osmi Leopold Igljč. Izmed Mariborčanov je prispel tedaj starin Arzenšek kot prvi in Kocbek v težki skupini kot drugi. Obe ma pripada specialno darilo Maribora. Dirka se je izvršila brez vsake nezgode in v najlepšem redu.

Gospodarstvo.

Borza 13. julija.

Zagreb: Berlin 205—207.50, Italija 718—725, London 570—573, New York

155—157, Pariz 1226—1230, Praga 203.50 do 204, Svica 2600—2610. Valute: Ameriški dolarji 151—153, avstrijske krone 21.50—22.50, carski rublji 34—36, češko-slovaške krone 210—0, francoski franki 1150—0, napoleon 517.50—521, nemške marke 208—210, romunski lei 0—230, souvereigni 255, italij. lire 714—717, turške lire 590.

Dunaj: Ameriški dolarji 749—753, nemške marke 1025—1031, angleški funti 2762—2783, francoski franki 5990 do 6030, italijanske lire 3515—3535, jugoslovanski dinarji 1940—1960, poljske marke 40.25—42.25, švicarski franki 12.475—12.525, češkoslovaške krone 1011.50—1017.50, madžarske krone 267 do 270.

Curih: Berlin 8.175, New York 601, London 22.08, Pariz 47.50, Milan 28—, Praga 8—, Budimpešta 2.175, Zagreb 3.90, Varšava 0.33, Dunaj 0.82, avstrijske žigosane krone 0.81.

Jesenski promet.

Pod tem naslovom prinaša beograjski »Trgovinski glasnik« nekoliko prepotrebni nasvetov o ureditvi bodočega jesenskega prometa. Letošnjo jesen pričakujejo gospodarski krogi dobro žetev raznovrstnih žit in obilne sadne, vinske in ostale letine. Po izkušnjah lanskega in predlanskega leta pa je v jeseni, v času največje obremenitve promet odpovedal in otežkočil hitro in ugodno vnovčevanje domačih izdelkov. Za ureditev letošnjega jesenskega prometa je še 3 mesece časa, odgovorni krogi poznajo nedostatke, imajo do nekod sredstva na razpolago in bodo potem gospodarskega časopisja še mnogo krat opominjani, da storijo svojo dolžnost. V teh treh mesecih morajo prometni uradi skrbeti za najpotrebnejša popravila dovoznih cest na važne kolo-dvorne in broderske postaje. Treba je pogledati, popraviti in po večjih izvoznih postajah razporediti potrebno število tovornih voz in šlepov. Neobhodno potrebno je nadalje zgraditi začasna skladišča, lesene ali samo pletene, pokrite provizorične stavbe po vseh broderskih in železniških postajah, od koder se izvažajo v večjih množinah iz naših krajev les, žito, suho sadje, itd. — Poklicane oblasti naj nabavijo za jesenski promet najmanj 5000 pokrivalnih plahit za pokrivanje blaga, ki se tovari v odprte vagine in šlepe za slučaj, če primanjkuje pokritih voz. Poskrbeti je treba za zadostne količine rezervnega premoga, da se brez ozira na različne eventuelnosti more vršiti še tako pospešen in velik promet na kopnem in

na vodi. priprijeti velike (vozne) in male priročne tehnične za tehtanje blaga in vsa ostala neobhodno potrebna sredstva za hitro manipulacijo pri tovorjenju, izlaganju in odpravljanju blaga. Prometno ministstvo naj ne pozabi skrbeti za zadostno število zanesljivih in strokovno sposobnih uradnikov na večjih postajah. Na carinarnice naj se obrača posebna pozornost, da ne bodo, bodisi vsled nerazumevanja naredb, bodisi vsled pomanjkanja prostora in moči oškodovani interesi splošnosti. Te minimalne zahteve urejenega prometa bi odgovorni uradi — v prvi vrsti prometno ministstvo — mogli izpolniti še tekom tega poletja, samo če pokažejo nekoliko sposobnosti in dobre volje, s čemur bi v veliki meri koristili splošnosti.

g **Proti gospodarski germanizaciji Rusije.** Češkoslovaški poslanec Skodola se je v pogovoru s poročevalcem »Temps-a« izjavil, da bo treba na vsak način preprečiti germanizacijo Rusi in jo ščititi pred gospodarskim vplivom nekdanjih nasprotnikov. Pri tem ne gre samo za rusko obrežje, ampak tudi na kopnem, pri čemur bo treba izrabiti vse komunikacije na vodi in na suhem. Ključ zveze med zapadom in Rusijo je Bratislava na Češkoslovaškem, ki je zajedno z Rumunijo posredovalnica francoske trgovine. Pred vsem mora zgraditi Nemčija kanal med Renom in Donavo, potem se morajo urediti v Bratislavi velika skladišča in uporabljati Donava do Crnega morja, kar pripada vsekakor samo Češkoslovaški. V Bratislavi se morajo zlivati železnice iz Danziga in Trsta. Češko-

slovaška ima štirivrstno zvezo z Jugoslavijo. Vzhodni sejem, ki se bo prihodnje dni otvoril v Bratislavi, je prvi korak v izpolnitvi tega načrta. Bratislavsko pristanišče bo konkuriralo s porenjskimi pristanišči in tako bo Češko-slovaška jez proti poplavi nemškega gospodarstva v Rusiji.

g **Nemško posojilo v Ameriki.** »Chicago Tribune« javlja iz Washingtona, da so tam razširjene vesti, da namerava Nemčija najeti v Ameriki večje posojilo. V bančnih krogih o tem še ni ničesar znanega. Nemčija bi dala kot garancijo med vojno od Amerike zaplenjena posestva v vrednosti 800.000.000 dolarjev. Bančni krogi izjavljajo, da pri tem ne bo nobenih težkoč, in se bo posojilo dovolilo, toda le v dolarjih, nikakor pa ne v markah.

g **Poljsko prisilno posojilo.** V prihodnjih dneh izide na Poljskem naredba o prisilnem posojilu, ki določa, da mora vsak, ki ima premoženja čez 100.000 mark, dati 2000 mark, s premoženjem čez 200.000, 5500 in čez 1 milijon 40.000 mark državnega posojila.

Zahtevajte v vsaki gostilni »Tabor«.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Proda se

motor (Motorrad) N. S. U., 2 cilindra, $3\frac{1}{2}$ HP, še popolnoma nov. Ogleda se lahko pri Fr. Schönwetter, Radgona, Murgasse. Pojasnila daje uprava »Murske Straže«.

Ure

se najbolje in zanesljivo popravljajo v novi trgovini.

R. Bizjak

952 7-5 Gosposka ulica

Mala oznanila.

Pristavnica (majerica), izurjena v perotninoreji in mlekarkstvu. se išče. — Vprašati: Slovenska ulica 5. 973

Soliden gospodič išče sobo. Ponudbe: Kovačič, Koroska cesta 35. 975

Opozorjam slavno občinstvo na **veliki koncert**, ki se vrši v soboto, dne 16. julija 1921 v Narodnem domu. Svira »Narodna godba«. Slavno občinstvo se vabi za obilen obisk, da podpira s tem domačo narodno godbo. 979 3-1 H. Kosič.

Dijak višjega razreda s posebno lepo pisavo se sprejme takoj za dobo 7—14 dni. Plača dobro. Ponudbe na upravo »Tabora«.

Dobrodoča zlata damska ura se ceno proda. Naslov upravi lista.

Dijaki in dijakinje, ki bi hoteli čez počitnice sodelovati v nekem letovišču pri gledaliških predstavah in godbi, se sprejmejo na prosto stanovanje in hrano. Nastop takoj. Celjanske ponudbe z navedbo predizobrazbe na upravo lista pod »Diletant«. 969 2-3

Dobro moško kolo se proda. Mursec Martin, gostilničar v St. Ilju. 957 3-3

Proda se spalna soba iz brdega lesa. Slovenska ulica 5. 956 3-3

Proda se več lesenih zabojev. Marib. tiskarna d. d.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša draga dobra mama in stara mama

Marija Srkulj.

dne 13. julija 1921 po kratki bolezni v 79. letu svoje starosti na svojem domu v Varaždinu za večno zaspala.

Truplo pokojnice se bode dne 15. julija t. l. popoldan na mirodvoru v Varaždinu položilo k večnemu počitku. Sv. maše zadušnice se bodo brale v župnih cerkvah v Središču in Varaždinu.

Varaždin-Središče, dne 13. julija 1921.

Major **Josip Srkulj**, sin, **Danica Srkulj**, Jelisava **Zadavec** roj. **Srkulj**, **Olga Schmidt** roj. **Srkulj**, hčere. **Jakob Zadavec**, zet. **Štefica dr. Magdičeva**, nečakinja. Inž. **Roman Schmidt**, teh. **Anton Schmidt**, **Jurica Zadavec**, nečaki.

Paromlin v Kaniži

pri Pesnici

prevzame na mletje in izmenjavo vsakovrstna zrnja. Zrnje se kupuje po dnevni ceni. 974 2-3

Slavnemu občinstvu naznanjava, da odpreva v soboto, dne 16. julija 1921 zopet našo staroznano gostilno

„Rdeči jež“

v Vetrinjski ulici št. 24

ter bodeva nudila najboljša izbrana štajerska vina in vedno sveža topla in mrzla jedila. Za društva, roma zasebne družbe je dvorana na razpolago.

Za obilen obisk se priporočata

970 3-2 **Jurij in Marija Orovec**

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame vsako vrsto straženja v mestu, na kolo-dvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: Pri- staniška ulica 2.